

DRUŠTVO ASOCIACIJA  
–društvo nevladnih organizacij in  
posameznikov na področju kulture

PISARNA  
Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana

SEDEŽ  
Metelkova 6, 1000 Ljubljana

+386 (0)1 4341 244  
+386 (0)51 773 611

info@asociacija.si  
www.asociacija.si

DAVČNA ŠTEVILKA  
38450666 (nismo dav. zav.)

MATIČNA ŠTEVILKA  
1768875

TRR  
SI56 61000 0014575 664  
(pri DH d.d.)

Ljubljana, 1. december 2021

**Državni zbor RS**  
**Odbor za finance**  
**Odbor za kulturo**  
Šubičeva ulica 4  
1000 Ljubljana

**Vlada Republike Slovenije**  
Gregorčičeva 20  
1000 Ljubljana

**Ministrstvo za kulturo RS**  
Maistrova 10  
1000 Ljubljana

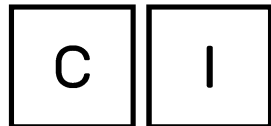
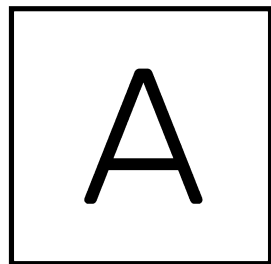
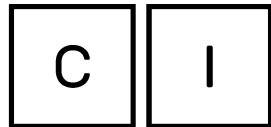
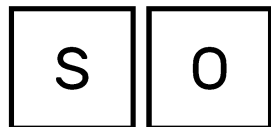
**Odziv Društva Asociacija na predlog Zakona o dodatnih ukrepih za  
preprečevanje širjenja, omilitev, obvladovanje, okrevanje in odpravo  
posledic covid-19**

Spoštovani!

v odzivih na pretekle tako imenovane pakete pomoči smo večkrat izpostavili, kako močno je epidemija Covid-19 prizadela področje kulture, s čimer zdaj soglaša tudi osnutek Nacionalnega programa za kulturo 2021 – 2028, kjer je izpostavljeno: »Tudi v Sloveniji je bil po poročanju Urada za makroekonomske analize in razvoj vpliv epidemije covid-19 na gospodarsko aktivnost (v drugem valu epidemije) zelo izrazit v storitvenih dejavnostih. Največji padec dodane vrednosti je bil v razvedrilnih (kamor je prišteta tudi kultura)/.../« (Osnutek NPK 2021 –2028, str. 16). Kljub navedenemu pa tudi v tokratnem odzivu ni zaslediti posebnih ukrepov za področje kulture, za katere smo na primer že večkrat izpostavili, da so nujni za ustrezno naslavljanje vseh težav na področju. Veseli nas sicer, da se ureja izplačila za samozaposlene na področju kulture, ki so primorani skrbeti za otroka, ki je v karanteni, prav tako pozdravljamo ukrep subvencioniranja hitrih testov za delodajalce in samozaposlene osebe. Ponovno pa žal ni zaslediti ukrepov za samozaposlene v kulturi, pri čemer sta zagotovo med najpomembnejšimi ustrezna prilagoditev pogojev za vstop v status samozaposlenega v kulturi in pa dodatne štipendije ter druge oblike financiranja za vse ustvarjalce v kulturi, tudi za tiste, ki morda ne delajo preko statusa samozaposlenih v kulturi.

Vse naše predloge podajamo v nadaljevanju.

Za vsa dodatna pojasnila ostajamo na voljo.



## PREDLOGI

### K 46. členu predloga zakona

Doda se nov drugi odstavek, ki se glas »Ne glede na prejšnji odstavek se z globo v višini 200 do 1.000 eurov za prekršek kaznuje upravičenca, ki izpolnjuje tretji odstavek 42. člena tega zakona in predloži lažno izjavo iz prvega odstavka 42. člena tega zakona ali nenamensko porabi sredstva iz tega poglavja.« Zdaj drugi odstavek postane tretji. V zdaj drugem po novem tretjem odstavku se spremeni iz besedne zveze »prejšnjega odstavka« v besedno zvezo »prejšnjih odstavkov«.

Po novem se 46. člen glasi:

#### 46. člen (kazenska določba)

- (1) Z globo v višini 200 do 100.000 eurov se kaznuje za prekršek upravičenec, ki predloži lažno izjavo iz prvega odstavka 42. člena tega zakona ali nenamensko porabi sredstva iz tega poglavja.
- (2) Ne glede na prejšnji odstavek se z globo v višini 200 do 1.000 eurov kaznuje za prekršek upravičenec, ki izpolnjuje tretji odstavek 42. člena tega zakona in predloži lažno izjavo iz prvega odstavka 42. člena tega zakona ali nenamensko porabi sredstva iz tega poglavja.
- (3) Za prekršek iz prejšnjih odstavkov se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene v prejšnjem odstavku.

### Obrazložitev

Obravnavani ukrep subvencioniranja hitrih antigenskih testov gre vsekakor pozdraviti, a je hkrati nujno izpostaviti nesorazmernost kazenskih določb. Če je za podjetja določba še smiselna, jo je za samozaposlene osebe nujno omiliti, saj sicer ukrep zavoljo izjemno visokih kazni ne bo dosegel svojega namena. Predlagamo, da je kazen za kršitev za samozaposlene bistveno nižja, in sicer od 200 do 1.000 evrov. Poleg tega bi bilo smiselno razmisliti o še olajšanju načina za izvajanje tega ukrepa, in sicer bi se vsaj za samozaposlene osebe sistem hitro dalo prilagoditi na podoben način, kot je urejen za šolarje, tj. da bi prevzem testov opravili v lekarni.

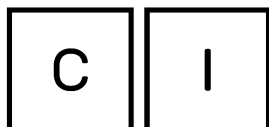
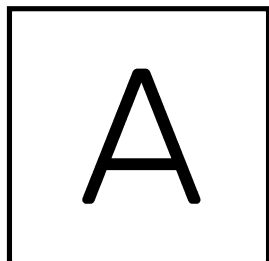
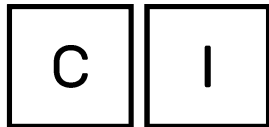
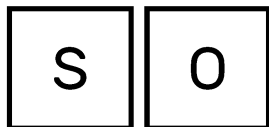
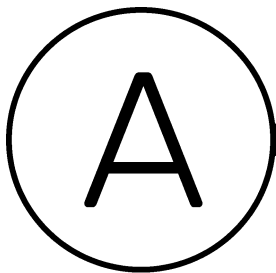
### K 48. členu predloga zakona

V prvem odstavku se vsota 250 nadomesti z vsoto 400, vsota 500 z vsoto 800 in vsota 750 z vsoto 1.200.

V drugem odstavku se obdobje »od 1. julija do 31. decembra 2021« zamenja z obdobjem »od 1. julija 2021 do 1. julija 2022.«

Po novem se 48. člen glasi:

#### 48. člen



(višina in upravičeno obdobje)

(1) Višina delno povrnjenega izgubljenega dohodka znaša 400 eurov za vsako odrejeno karanteno ali za čas, ko ni zmožen opravljanja dela zaradi višje sile zaradi obveznosti varstva otroka zaradi odrejene karantene ali druge zunanje objektivne okoliščine nemožnosti obiskovanja vrtca ali šole, vendar ne več kot 400 eurov za 10 dni, 800 eurov za 20 dni in 1200 eurov v enem mesecu.

(2) Upravičeno obdobje je od 1. julija 2021 do 1. julija 2022.

#### Obrazložitev

Že v času ukrepa mesečnega temeljnega dohodka smo vlado opozarjali na pomen zagotavljanja ustrezne višine nadomestila. Temeljni mesečni dohodek je znašal 700 eur mesečno, kar je pod pragom minimalne plače. Ukrep karantene je zato potrebno ustrezno ovrednotiti, in sicer predlagamo, da se izhaja iz nadomestila, ki bi kar se da ustrezala povprečni mesečni plači, ki je po podatkih Statističnega urada RS za leto 2020 v povprečju znašala 1.208,65 evrov (vir SURS).

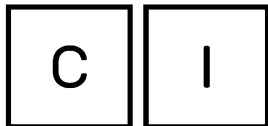
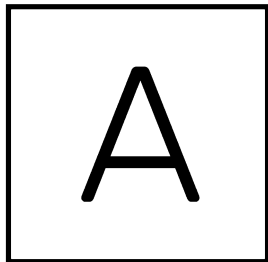
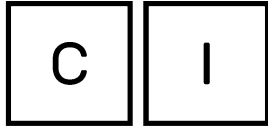
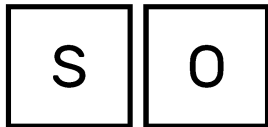
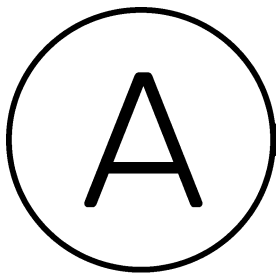
Za 70. členom se doda novo poglavje »IX. Začasni ukrepi na področju samozaposlenih v kulturi in nevladnih organizacij v kulturi«. Dodajo se spodaj zapisani novi členi od 71. do 74, vsi trenutno zapisani pa se ustrezno preštevilčijo.

Doda se nov 71. člen, ki se glasi:

»71. člen

Začasno se za obdobje od 1. 2. 2022 do 1. 1. 2027 spremeni Uredba o samozaposlenih v kulturi, in sicer na način:

- V dokumentu »Priloga I: Specializirani poklici na področju kulture in kriteriji izjemnega kulturnega prispevka za pridobitev pravice do plačila prispevkov za socialno varnost« se v uvodnem besedilu prag 81 točk zniža na 71 točk. Ustrezna uvodna določba se po novem glasi: »Prag za izpolnitev pogoja izjemnosti v okviru posameznega poklica je 71 točk.«
- V dokumentu »Priloga I Specializirani poklici na področju kulture in kriteriji izjemnega kulturnega prispevka za pridobitev pravice do plačila prispevkov za socialno varnost« se določilo »izpolniti vseh 30 točk za obseg« v celoti izbriše.
- V dokumentu »Priloga II: Specializirani poklici na področju kulture – deficitarni poklici in kriteriji prispevka k razvoju področja, ki ga zajema deficitarni poklic, za pridobitev pravice do plačila prispevkov za socialno varnost« se v uvodnem besedilu prag 81 točk zniža na 71 točk. Ustrezna uvodna določba se po novem glasi: »Prag za



izpolnitev pogoja izjemnosti v okviru posameznega poklica je 71 točk.«

- V dokumentu »Priloga II: Specializirani poklici na področju kulture – deficitarni poklici in kriteriji prispevka k razvoju področja, ki ga zajema deficitarni poklic, za pridobitev pravice do plačila prispevkov za socialno varnost« se določilo »izpolniti vseh 30 točk za obseg« v celoti izbriše.«

### Obrazložitev

Zaradi od leta 2020 trajajočih epidemičnih razmer predlagamo, da se uvedečasne spremembe Uredbe o samozaposlenih v kulturi, s katerimi se vzame v obzir dejstvo, da samostojne ustvarjalke in ustvarjalci v tem letu in pol niso mogli delati v enakem obsegu, kot bi sicer, kar bistveno vpliva na izpolnjevanje kvantitativnih in kvalitativnih kriterijev za pridobitev statusa samozaposlenih v kulturi.

Za pridobitev pravice do plačila prispevkov se spremlja obdobje zadnjih petih let, zato je potrebno določilo implementirati za naslednje petletno obdobje, torej od 1. 1. 2022 do 1. 1. 2027. Šele po petih letih od konca epidemičnih razmer se posledice epidemije ne bodo več poznale pri obsegu in kakovosti dela proslincev za pravico do plačila prispevkov.

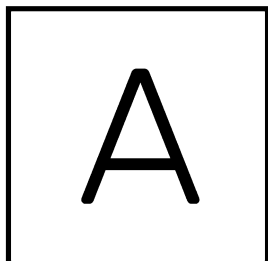
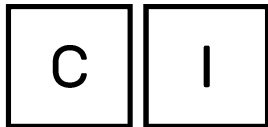
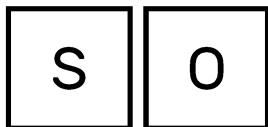
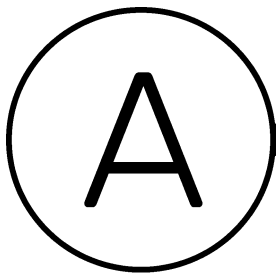
### Doda se nov 72. člen, ki se glasi:

»72. člen

(Sklad za nepovratna sredstva na področju kulture)

- (1) Ustanovi se poseben sklad za nepovratna sredstva, s katerim upravlja ministrstvo, pristojno za kulturo (v nadaljevanju sklad).
- (2) Sklad je namenjen saniranju posledic nezmožnosti izvajanja javnih projektov in programov zaradi razglasitve epidemije COVID-19 in omogočanju kontinuiranega izvajanja kulturno umetniških vsebin v javnem interesu.
- (3) Do sredstev iz sklada so upravičeni poslovni subjekti, ki izvajajo javne projekte in programe na področju kulture izključno v namen izvajanja programov in projektov v javnem interesu.
- (4) Sredstva iz sklada se črpajo na podlagi neposrednega poziva upravičencem, ki izvajajo javne programe in projekte na področju kulture v letu 2021.
- (5) Sredstva za sklad zagotovi Vlada RS«

### Obrazložitev



Predlagamo ustanovitev sklada z nepovratnimi sredstvi na področju kulture, saj je zavoľo pandemije COVID-19 prišlo do situacij, ko bodo tako javne kulturne institucije kot nevladne organizacije za nemoteno izvedbo javnih projektov in programov potrebovale dodatna sredstva, ki jih ne bo možno zagotoviti iz z razpisi dodeljenih sredstev. V realnosti se je že pokazala velika potreba po skladu, zato menimo, da je nujno, da se ga tudi vzpostavi.

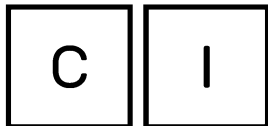
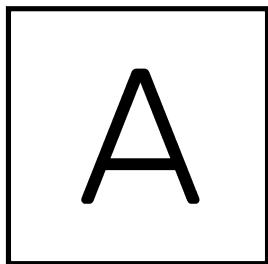
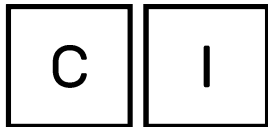
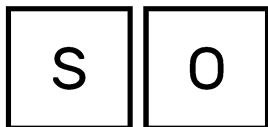
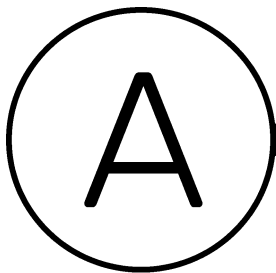
Kot primer podajamo izvedbo festivala, ki je bil načrtovan za januar 2021. Številne priprave na festival so bile pred razglasitvijo epidemije že bile opravljene, prav tako je bilo za bodočo realizacijo porabljenih nekaj sredstev. Obstajata dve možnosti, kako nasloviti situacijo. Bodisi se prijavljena programska enota z vidika razpisa šteje v obliki, kot je bila koncipirana, za izvedeno, ministrstvo, pristojno za kulturo, pa pokrije vse morebitne že nastale stroške. Druga možnost je, da se organizacija odloči, da bi želela dogodek vseeno izvesti v drugem času, na primer ga prestavi v december 2021. V tem primeru prvotna sredstva ne morejo zadostovati za izvedbo prijavljene aktivnosti. Organizacija je morala za prvotno pripravo dogodka (januar 2021) porabiti določena sredstva (na primer stroške programskega vodje, rezervacij hotelov, letalskih kart ipd.), ki jih ni možno prenesti v izvedbo v novo obdobje, torej december 2021. Predlagamo, da bi se iz sklada pokrilo vse morebitne nastale stroške za pripravo prvotno načrtovane aktivnosti, organizacija pa bi vse stroške, ki bi nastali v drugi izvedbi, črpala iz prvotnega finančnega načrta za izvedbo aktivnosti znotraj svojega programa oziroma projekta. Pri tem ne gre za dvojno financiranje, pač pa za saniranje enega dogodka, ki ga je prekinila razglasitev epidemije, in za omogočanje, da se normalno izvede program ali projekt, ki je bil v sofinanciranje izbran, ker je v javnem interesu. Iz sklada bi lahko krili tudi vsaj del izpada iz naslova prodaje za organizacije, ki imajo slednjo v finančnih konstrukcijah svojih programov in projektov.

**Doda se nov 73. člen, ki se glasi:**

#### 73. člen

(Finančne spodbude za ustvarjalnost)

- (1) Finančna spodbuda, ki se dodeli v skladu s tem členom, je spodbuda v obliki nepovratnih sredstev za zagotovitev kontinuitete kulturno umetniške produkcije.
- (2) Upravičenci do finančne spodbude so vsi ustvarjalci ne glede pravno formalni status. Da so ustvarjalci, ni treba dokazovati tistim, ki so vpisani v razvid samozaposlenih v kulturi pri Ministrstvu za kulturo, ali tistim, ki so fizične osebe z dejavnostjo, vpisane v poslovni register dejavnosti pri AJPES z dejavnostjo SDK 90 – Umetniško ustvarjanje. Vsi ostali dokazujejo, da so ustvarjalci z dokazili, ki so natančneje določeni v razpisu, o njihovi upravičenosti pa presoja pristojna strokovna komisija na ministrstvu, ki je pristojno za kulturo.
- (3) Finančna spodbuda iz prvega odstavka tega člena se dodeli na podlagi vloge, ki jo upravičenec iz prejšnjega odstavka odda na javni



razpis ali javni poziv. Dodeli se v obliki neposrednega financiranja projekta v višini 3.000,00 eur. Vloge na javni razpis ali javni poziv obravnava organ, ki razpisuje konkretni ukrep, to je ministrstvo, pristojno za kulturo. Vlogo po postopku sklenitve neposredne pogodbe obravnava ministrstvo, pristojno za kulturo.

(4) Upravičenec mora na dan oddaje vloge izpolnjevati naslednja pogoja:

- da ima sedež ali naslov v Republiki Sloveniji,
- da ima na dan oddaje vloge plačane zapadle obveznosti iz naslova obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ. Šteje se, da vlagatelj ne izpolnjuje obveznosti iz te alineje, če na dan oddaje vloge ni imel predloženih vseh davčnih obračunov, za katere obstaja obveznost predložitve v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek

#### Obrazložitev:

*Zakon o javnem interesu za kulturo (ZUJIK)* določa sistem javne skrbi za kulturo in umetnost, pri čemer so predvideni tako neposredni kot posredni modeli za nastajanje kulturne produkcije. Ukrepi, ki so predvideni, so ustanovitev javnih zavodov, financiranje javnih projektov in programov, ki jih izvajajo tudi nevladne organizacije in pa neposredne spodbude za samozaposlene v kulturi v obliki štipendij in kulturnih žepnin. Predvsem štipendije so mišljene tudi kot neposredna spodbuda za produkcijo kulture za samostojne ustvarjalce. V Asociaciji že vrsto let poudarjamo, da je ukrep delovnih štipendij finančno podhranjen in predvidenih ciljev ali učinkov ne uspe dosežati. V kontekstu razglašene epidemije in prihajajoče finančne krize je zato nujno, da se uvede dodaten mehanizem za neposredno spodbudo kulturno umetniške produkcije.

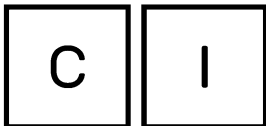
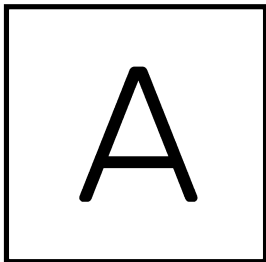
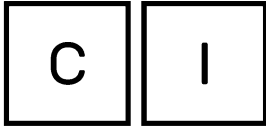
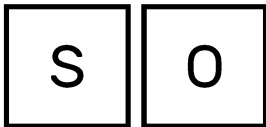
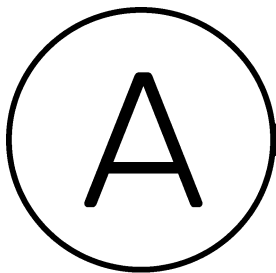
Predlagamo, da so do spodbude v višini 3.000 evrov upravičeni vsi ustvarjalci, ki se prijavijo na razpis in dosežejo ustrezne kriterije. Razpis za ukrep bi vodilo ministrstvo, pristojno za kulturo, ki ima tudi pristojne strokovne komisije ter izkušnje s pripravo sorodnih razpisov oziroma pozivov. Predlagamo, da se podeli 2000 tovrstnih štipendij, kar predstavlja ukrep, ki ima za proračun posledice v višini 6 milijonov evrov. Sredstva za ukrep se zagotovijo iz postavke za Covid-19, predvidene z rebalansom proračuna za leto 2022.

#### Doda se nov 74. člen, ki se glasi:

##### 74. člen

(pavšalno nadomestilo za izgubo sedežnih kapacitet)

- (1) V primeru, da Vlada RS z odlokom omeji število sedežev, ki jih lahko zasedejo obiskovalci na javni kulturni prireditvi, pripada organizatorju javne kulturne prireditve pavšalno nadomestilo za



vsak sedež, ki ga obiskovalci niso mogli zasesti zaradi omejitev, ki izhajajo iz odloka.

- (2) Nadomestilo, ki pripada organizatorju kulturne prireditve iz prvega odstavka tega člena znaša 20 evrov na posamezni sedež, ki ga organizator ni mogel izkoristiti glede na običajne kapacitete.
- (3) Ministrstvo, pristojno za kulturo, po sprejemu zakona najkasneje v roku 60 dni od uveljavitve zakona sprejme pravilnik, ki natančneje ureja način in postopke obračunavanja in izplačevanje pavšala določenega s tem členom.
- (4) Določilo tega člena velja od 1.11.2021 do 31.12.2022 in ga lahko Vlada RS za pol leta podaljša z odlokom.

### Obrazložitev

Vlada je 5. novembra 2021 sprejela *Odlok o začasnih ukrepih za preprečevanje in obvladovanje okužb z nalezljivo boleznijo COVID-19*, ki je močno omejil izvajanje kulturnih prireditev. Številne organizacije in posamezniki, ki so organizatorji javnih kulturnih prireditev, čutijo negativne posledice odloka, in sicer v obliki izpadov dohodka. Kapacitete prireditvenih prostorov se s tovrstnim odlokom namreč praktično razpolovijo. Zaradi tega predlagamo ukrep, ki bi vsaj omilil posledice takšnega ukrepa. Podoben ukrep je Vlada v preteklih PKP-jih že sprejela na primer za žičničarje. Predlagamo tudi, da ministrstvo, pristojno za kulturo, naknadno s pravilnikom podrobneje uredi obračunavanje in izplačevanje pavšalnega nadomestila. Sredstva za ukrep se zagotovijo iz postavke za Covid-19, predvidene z rebalansom proračuna za leto 2022.

Lep pozdrav,  
Društvo Asociacija